

**30. SLOVENSKI FESTIVAL ZNANOSTI
Z MEDNARODNO UDELEŽBO**

RAZLAGATI ZNANOST

LJUBLJANA, 24.-26. SEPTEMBER 2024

Častna pokroviteljica

prof. dr. Irena Lazar,

predsednica

Znanstvenega sveta Slovenske znanstvene fundacije

Lokacija dogajanja:

Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

Univerze v Ljubljani

Večna pot 113, 1000 Ljubljana

PROGRAM (2. zapis: 20.09.2024)

TOREK, 24. SEPTEMBER 2024

Dan zoologa Jovana Hadžija (1884-1972)

---

⑧ Predavalnica B, 10:00 – 11:30

OTVORITVENA SLOVESNOST

Kratki nagovori:

- ❖ **dr. Edvard Kobal**, predsednik uprave in direktor festivala
- ❖ **g. Andraž Ivšek**, koordinator festivala
- ❖ **prof. dr. Irena Lazar**, častna pokroviteljica in predsednica Znanstvenega sveta Slovenske znanstvene fundacije

SLAVNOSTNO PREDAVANJE:

O RASTLINAH IN KAKO PAMETNE SO

- ❖ **Prof. dr. Marina Dermastia**, Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana, nosilka častnega naziva Slovenske znanstvene fundacije **Komunikatorica znanosti leta 2023**

➤ Primerno za učence, dijake, odrasle.

SHOW KEMIJSKIH IN FIZIKALNIH POSKUSOV – RAZLAGA NARAVOSLOVNIH KONCEPTOV

- ❖ **Marko Jeran in Jan Gnidovec**,
Institut Jožef Stefan, Ljubljana, in Slovensko društvo ljubiteljev kemije.

➤ Primerno za učence, dijake, odrasle.

⑧ **OTVORITEV RAZSTAV** (11:30 – 11:45)

- Popolni Sončev mrk (april 2024)
- Polarni sij v Sloveniji (maj 2024)

⑧ Predavalnica B, 12:00 – 12:30

TISKOVNA KONFERENCA

➤ Vabljeni predstavniki medijskih organizacij

⑧ Predavalnica 1, 12:00 – 12:50

prij

PREDSTAVITEV ZBORNIKOV:

- Globalni obrazi starosti
- Zgodbe beguncev
- ❖ **Dr. Majda Naji**, urednica obeh zbornikov
  - Primerno za dijake in odrasle.

⑧ Predavalnica 2, 12:00 – 12:55

ZNANSTVENA KAVARNA s kratkim predavanjem in daljšo delavnico:

RAZUMEVANJE PITNE VODE

- ❖ **G. Marko Gajić**, soustanovitelj Blejskega vodnega festivala/Bled water festival in **g. Boštjan Jelovčan**, vodni somelje, Blejski vodni festival
  - Zainteresirani učenci, dijaki, odrasli.

⑧ Avla fakultete/oz. pred zgradbo (odvisno od vremena), 12:00 – 13:30

ZNANSTVENA KUHINJA: OBUJENI OKUSI IZ RIMSKE ANTIKE

- ❖ **Ga. Polona Janežič**, Obujeni okusi, gostinske storitve, s.p., Ljubljana
Udeleženci se bodo seznanili s pripravo nekaterih jedi, ki so jih uživali ljudje v antičnem obdobju. Pripravljene jedi bodo udeleženci lahko tudi degustirali. Jedi bodo postrežene v ekološki embalaži za enkratno uporabo v replikah antičnih predmetov.
  - Primerno za učence, dijake in odrasle.

⑧ Predavalnica 1, 13:00 – 13:30

VELIKA IMENA SLOVENSKE ZNANOSTI: JOVAN HADŽI, FELIKS LOBE, MARIO PLENIČAR

- ❖ **Dr. Edvard Kobal**, Slovenska znanstvena fundacija, Ljubljana
  - Primerno za učence, dijake in odrasle.

prij

prij

SREDA, 25. SEPTEMBER 2024

Dan strojnika Feliksa Lobeta (1894 – 1970)

Univerza v Ljubljani

⑧ Predavalnica 1, 10:00 – 10:50

SCOTTOVO SPOMINSKO PREDAVANJE:

NANO RAKETE IN ONESNAŽEVANJE VESOLJA

❖ **Dr. Matjaž Vidmar**, Univerza v Edinburghu, Škotska, Velika Britanija (na daljavo).

V sodelovanju z Društvom slovensko-škotskega prijateljstva.

➤ Primerno za vse navdušence za rakete in vesolje.

⑧ Predavalnica 1, 11:00 – 11:50

PETRAČEVO SPOMINSKO PREDAVANJE:

RAZVOJ OPTIKE ZA NAJVEČJI RENTGENSKI VESOLJSKI TELESKOP

❖ **Dr. Marcos Bavdaž**, Evropska vesoljska agencija, ESTEC, Noordwijk, Nizozemska

➤ Primerno za vse navdušence za vesolje.

⑧ Predavalnica 1, 12:00 – 12:50

PREDAVANJE:

AHA – TRENUTEK V PROCESU ZNANSTVENEGA ODKRITJA IN PRELOMA S TRADICIJO

❖ **Prof. dr. Marija Strojnik**, Nacionalni svet za znanost in tehnologijo, Mehika

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle.

⑧ Predavalnica 1, 13:00 – 13:50

PREDAVANJE:

ENERGIJSKI VIRI PRIHODNOSTI

❖ **Dr. Andrej Godec**, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle.

KOLEKTOR

Univerza v Ljubljani

- ⑧ Predavalnica 2, 10:00 – 10:50

PREDAVANJE:

POLARNI SIJ V SLOVENIJI

- ❖ **Dr. Jure Atanackov**, Geološki zavod Slovenije, Ljubljana

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle

- ⑧ Predavalnica 2, 11:00 – 11:50

DELAVNICA:

O FOTOGRAFIRANJU MRKOV

- ❖ **G. Boris Kham**, prof., Uvod
- ❖ **G. Gregor Kresal**, MFA, SFINGA PRO FILMS, Ljubljana

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle.

- ⑧ Avla fakultete, 12:00 – 12:30

VODENI OGLED RAZSTAV:

POLARNI SIJ V SLOVENIJI

POPOLNI SONČEV MRK

- ❖ **Boris Kham**, prof., Ljubljana

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle.

- ⑧ Predavalnica 3, 11:00 – 11:50

PREDAVANJE IN DISKUSIJA:

KAKO SPODBUDITI ŠTUDENTE – BODOČE RAZLAGALCE ZNANOSTI

- ❖ **Prof. dr. Mojca Juriševič**, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani

➤ Primerno za dijake, študente in odrasle.

Univerza v Ljubljani

⑧ Predavalnica 3, 12:00 – 12:30

SEJEM EKSPERIMENTI-DIJAKI:

KEMIJSKA BITJA – razvoj didaktičnega gradiva

Dijaki:

- ❖ **Nik Bregar**, STPŠ Trbovlje
- ❖ **Aleksej Lazar**, STPŠ Trbovlje
- ❖ **Ana Šarc**, Gimnazija Ledina, Ljubljana

Mentorji:

- ❖ **Stana Kovač Hace** in **dr. Uroš Ocepek**, oba STPŠ Trbovlje
- ❖ **Mag. Nika Cebin**, Gimnazija Ledina, Ljubljana
  - Primerno za učence, dijake in odrasle.

prij

ČETRTEK, 26. SEPTEMBER 2024

Dan geologa Marija Pleničarja (1924 – 2016)

- ⑧ Predavalnica 1, 10:00 – 10:50

POGOVOR Z UDELEŽENCI:

GALILEJ, GOETHE, EINSTEIN

- ❖ **Dr. Edvard Kobal**, Slovenska znanstvena fundacija, Ljubljana

➤ Primerno za učence, dijake in ostale.

- ⑧ Predavalnica 1, 11:00 – 11:50

POGOVOR Z UDELEŽENCI:

ŽIVLJENJE IN DELO FIZIKA ALBERTA EINSTEINA

- ❖ **Howie Firth**, dr.h.c., direktor, Orkney International Science Festival Kirkwall, Orkney, Scotland, UK

V sodelovanju z Društvom slovensko-škotskega prijateljstva.

➤ Primerno za dijake, študente in ostale odrasle.

- ⑧ Predavalnica 1, 12:00 – 12:50

ZNANSTVENA KAVARNA:

METEOROLOGIJA: FIZIKALNE KOTROLE VREMENA IN PODNEBJA

- ❖ **Dr. Dave Matthews**, Hydromet DSS, LLC, Colorado, ZDA

➤ Za dijake, študente in ostale odrasle.

- ⑧ Predavalnica 2, 10:00 – 11:50

POGOVOR Z UDELEŽENCI:

O IZOBRAŽEVANJU

- ❖ **Dr. Ann Morrison Clement**, pedagoška svetovalka, Colorado, ZDA

➤ Za dijake, študente in ostale odrasle.

prij

prij

prij

⑧ Predavalnica 2, 11:00 – 11:50

DELAVNICA:

NIMAM POJMA! ZAKAJ JE VČASIH BOLJE REČI, NE VEM

- ❖ **Dr. Sonja Merjlak-Zdovc**, odgovorna urednica Časoris (casoris.si), spletni časopis
  - Za učence, dijake in odrasle.

SEJEM EKSPERIMENTOV – DIJAKI

⑧ Predavalnica 2, 12:00 – 12:25

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

MIKRO IN NANOPLASTIKA V NAŠIH USTIH?

- ❖ **Primož Dornik, Sofija Povše, Anđela Malinić**, dijaki 3. letnika Gimnazije Jožeta Plečnika Ljubljana

⑧ Predavalnica 2, 12:30 – 12:55

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

TRAJNOSTNI MATERIAL ZA LONČKE ZA ENKRATNO UPORABO

- ❖ **Primož Dornik, Anna Klochenko**, dijaka Gimnazije Jožeta Plečnika Ljubljana

⑧ Predavalnica 2, 13:30 – 13:55

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

OPTIMIZIRANJE LASTNOSTI BIOLOŠKEGA ZDRAVILA Ansuvimab Z UPORABO PRISTOPOV RAČUNSKE KEMIJE

- ❖ **Teož Rus**, dijak 4. letnika Gimnazije Jožeta Plečnika Ljubljana

⑧ Predavalnica 2, 13:30 – 13:55

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

**LASERSKO STRUKTURIRANJE POVRŠINE, PRIHODNOST
POVRŠINSKE OBDELAVE**

❖ **Maks Lah in Maj Horvat**, dijaka Gimnazije Jožeta
Plečnika Ljubljana

⑧ Predavalnica 2, 14:00 – 14:25

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

**KOROZIJA MAGNEZIJEVIH ZLITIN: PREDNOSTI IN
SLABOSTI**

❖ **Mija Kapun**, dijakinja Gimnazije Jožeta Plečnika
Ljubljana

⑧ Predavalnica 2, 14:30 – 14:55

PREDSTAVITEV PROJEKTA:

SODOBNI NAČINI GRADNJE PREDOROV

❖ **Nik Siegl in Maksim Jelača**, dijaka Gimnazije
Jožeta Plečnika Ljubljana

Slovenska znanstvena fundacija se zahvaljuje
gimnazijskim profesorjem in zunanjim strokovnjakom
za mentorsvta dijakom.

- Primerno za k raziskovalnim projektom
usmerjene učence in dijake ter vse odrasle
ljubitelje znanosti.

Univerza v Ljubljani

⑧ Predavalnica 3, 9:00 – 9:50

PREDSTAVITEV:

RAZUMEVANJE POTOVANJA V ANTIKI

❖ **Miha Franca**, KD Vespesjan/OŠV Ankaran

➤ Primerno za učence dijake in odrasle.

⑧ Predavalnica 3, 10:00 – 10:50

PREDSTAVITEV:

RAZISKOVALNI PREBOJ PRI ANTIČNIH ZVITKIH IZ HERKULANEJA – UPORABA UMETNE INTELIGENCE

❖ **Dr. David Movrin**, Oddelek za klasično filologijo
Filozofske fakultete, Univerza v Ljubljani

➤ Primerno za dijake, študente in odrasle.

⑧ Predavalnica 3, 11:00 – 11:50

PREDSTAVITEV:

KAKO MISLI FILOZOFIJA ZNANOST?

❖ **Dr. Miha Debenak**, I. gimnazija Maribor

➤ Primerno za dijake, študente in odrasle.

⑧ Predavalnica 3, 12:00 – 12:50

PREDSTAVITEV:

POGLED NA ŽENSKE V ANTIKI

❖ **Mag. Nataša Gaši**, RTV Slovenija, javni zavod,
Ljubljana

➤ Primerno za dijake, študente in odrasle.

⑧ Predavalnica 3, 13:00 – 13:50

PREDSTAVITEV:

ANTIČNA KARTOGRAFIJA

❖ **G. Dejan Češarek**, HERODOT, Inštitut za
odkrivanje, raziskovanje in ohranjanje kulturne
dediščine.

➤ Primerno za učence, dijake in odrasle.

⑧ Predavalnica 2, 15:00 – 15:10

ZAKLJUČEK FESTIVALA

❖ **Andraž Ivšek**, koordinator festivala

prij

prij

RAZSTAVE

V prostorih Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, Večna pot 113, bosta v času jubilejnega festivala znanosti in nato še določen čas na ogled dve razstavi ljubiteljev naravoslovne oz. astronomske fotografije in sicer:

- **Popolni Sončev mrk (april 2024)**

Predstavljeni bodo rezultati opazovanja popolnega Sončevega mrka v Teksasu (ZDA) in sicer 8. aprila 2024. Opazovanja so izvedli dijaki Tehniške gimnazije Vegove skupaj s svojim mentorjem, **prof. Rastom Snojem**. Sodelujejo še nekateri drugi Slovenci, ki so fotografirali ali snemali popolni Sončev mrk in sicer: **Zorko Vičar, Samo Kham** in **mag. Gregor Kresal**.

Na razstavljenih fotografijah bodo prikazane različne faze delnega in popolnega Sončevega mrka z različnimi osvetlitvami, ki omogočajo vidnost protuberanc in korone.

- **Polarni sij v Sloveniji (maj 2024)**

Razstavo so oblikovali slovenski očaranci nad pojavom polarnega sija. Tisti med njimi, ki so se odzvali na poseben razpis Slovenske znanstvene fundacije, objavljen poleti 2024 na portalu Vesolje: **Matjaž Breskvar, Martin Gladovič, Bojan Šinko, Boštjan Tovšak, Roman Novak, Zorko Vičar** in **Bogomir Humar**.

Glavna organizatorica festivala:

Slovenska znanstvena fundacija, Štefanova ulica 15, 1000 Ljubljana

Zanjo:

Dr. Edvard Kobal, predsednik uprave in direktor festivala,

edvard.kobal@gmail.com, T: 041 768 457

Ostale kontaktne osebe:

Jaka Čop, asistent predsednika uprave SZF, jaka.cop@gmail.com,

T: 041 944 966

Andraž Ivšek, koordinator festivala, ivsek@windowlive.com,

T: 031 779 604